

เอกสารประกอบการประชุม

งานสมัชชาคุณธรรมภาคใต้

“รวมพลังประชารัฐ ขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม”

ระหว่างวันที่ ๑ - ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

ณ ห้องประชุมคณะวิทยาการสื่อสาร และสถาบันวัฒนธรรมศึกษา
กัลยาณิวัฒนา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

จัดโดย

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) กระทรวงวัฒนธรรม
ร่วมกับจังหวัดปัตตานี และภาคีเครือข่าย

สารบัญ

	หน้า
- กรอบแนวคิดการจัดงานสมัชชาคุณธรรมภาคใต้	๑
- สารสำคัญ“ยุทธศาสตร์การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทย”	๔
- สารสำคัญยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)	๗
- สารสำคัญแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔)	๑๒
- ข้อมูล ผลโพลสถานการณ์คุณธรรมของสังคมไทยในภาคใต้	๑๗
- ประกาศเจตนารมณ์ความมุ่งมั่นของเครือข่ายสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๘ และ ข้อเสนอต่อรัฐบาลในการรวมพลังประชารัฐขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม	๑๘
- นิยาม ความหมายคุณธรรม ๔ ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา	๑๙
- สรุปสาระสำคัญการประชุมภาคีเครือข่ายภาคใต้เพื่อการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม	๒๐
ภาคผนวก	๒๘
- รายชื่อองค์กรภาคีสมัชชาคุณธรรมภาคใต้	

กรอบแนวคิดการจัดงานสมัชชาคุณธรรมภาคใต้ “รวมพลังประชารัฐ ขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม”

ความเป็นมา

ปัจจุบันสังคมไทยเข้าสู่ความเป็นพหุวัฒนธรรมมากขึ้น การอยู่ร่วมกันของบุคคลที่มีความแตกต่างหลากหลายทางด้านเชื้อชาติศาสนา ภาษา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี รวมทั้งคติความเชื่ออาณานิคมซึ่งความไม่เข้าใจกันได้ การเรียนรู้เพื่อยอมรับในความแตกต่างหลากหลายของสังคมพหุวัฒนธรรมจำเป็นอย่างยิ่งที่คนไทยโดยเฉพาะในภาคใต้ควรเรียนรู้การอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคมพหุวัฒนธรรม ประกอบกับรัฐบาลได้มีนโยบายการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ๒๐ ปี โดยมีเป้าหมายให้ประเทศไทย มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการบูรณาการความร่วมมือประชารัฐ เพื่อสร้างสังคมคุณภาพและสังคมคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรม และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เพื่อให้หน่วยงานทุกภาคส่วนใช้เป็นกรอบและทิศทางในการส่งเสริมคุณธรรมของสังคมไทย

กระบวนการสมัชชาคุณธรรม เป็นกลไกหนึ่งที่สนับสนุนการสร้างการรับรู้และการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐) โดย “สมัชชาคุณธรรม” เป็นเวทีกลางในการขับเคลื่อนคุณธรรมความดี เพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กำหนดทิศทาง และพัฒนานโยบายสาธารณะในการขับเคลื่อนวาระด้านคุณธรรมความดีในระดับจังหวัด ภูมิภาค และระดับชาติ เพื่อการสร้างกระแสคุณธรรมอย่างมีพลังจากทุกภาคส่วนในสังคม ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชนที่เกี่ยวข้อง

ที่ผ่านมาศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ร่วมกับองค์กรภาคีทุกภาคส่วนจัดสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติเพื่อการขับเคลื่อนงานคุณธรรมทั้งระดับนโยบายและปฏิบัติอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ จนถึงปัจจุบัน และผลการจัดสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๘ เมื่อวันที่ ๑-๒ กันยายน ๒๕๕๙ ที่ผ่านมา และได้รับความร่วมมือจากองค์กรภาคีทุกภาคส่วนเป็นอย่างดีมีการผินักกำลังประกาศเจตนารมณ์ความมุ่งมั่นที่จะขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมให้เต็มพื้นที่ พลเอก ธนะศักดิ์ ปฏิมาประกร รองนายกรัฐมนตรี ในฐานะประธานคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ได้มอบนโยบายให้ศูนย์คุณธรรม ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ดำเนินการขยายผลการจัดงานสมัชชาคุณธรรมให้ครอบคลุมทุกภูมิภาค

การขยายผลการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมในส่วนของภาคใต้ กระทรวงวัฒนธรรม โดย ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ได้ร่วมกับ สำนักงานจังหวัดปัตตานี สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด และองค์กรภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ทุกศาสนาในจังหวัดปัตตานี และกลุ่มจังหวัดในภาคใต้ตอนล่าง ๖ จังหวัด มีกำหนดจัดงานสมัชชาคุณธรรมภาคใต้ เพื่อเป็นเวทีกลางในการขับเคลื่อนคุณธรรมความดี และร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กำหนดทิศทาง และพัฒนานโยบายสาธารณะในการขับเคลื่อนวาระด้านคุณธรรมในภูมิภาคใต้ด้วยสังคมพหุวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขบนแผ่นดินคุณธรรม “ดามัสกัส” โดยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในสังคมและประชาชนที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์การจัดงาน

๑. เพื่อเป็นเวทีกลางของหน่วยงาน องค์กร เครือข่ายทุกภาคส่วนในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การขับเคลื่อนและพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของสังคมไทย (ภาคใต้) ด้วยสังคมพหุวัฒนธรรม

๒. เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายและสนับสนุนกระบวนการสร้างการรับรู้และแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) สู่การปฏิบัติในระดับองค์กร และพื้นที่ภาคใต้
๓. เพื่อขยายผลการขับเคลื่อนคุณธรรมตามประกาศเจตนารมณ์จากการจัดสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๘ และสร้างกระแสแรงจูงใจคุณธรรม ๔ ประการ ได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา ในวงกว้างทุกระดับ
๔. เพื่อส่งเสริมกระบวนการค้นหา ยกย่อง เชิดชูบุคคล องค์กรด้านคุณธรรมในบริบทของภาคใต้
๕. เพื่อรวบรวมข้อมูล องค์กรความรู้ สถานการณ์คุณธรรม และรับฟังความคิดเห็นแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมที่นำไปสู่สังคมคุณธรรมสำหรับส่งมอบข้อเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำสู่กระบวนการสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ

การดำเนินงาน

๑. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กร เครือข่ายภายในจังหวัดศูนย์กลางการดำเนินงานในแต่ละภูมิภาคเพื่อกำหนดแนวทางความร่วมมือ จัดตั้งกลไกคณะทำงานขับเคลื่อนสมัชชาคุณธรรมระดับภูมิภาค
๒. สำรวจ วิเคราะห์สถานการณ์ด้านคุณธรรม ต้นทุนคุณธรรมในแต่ละภูมิภาคเป็นข้อมูลนำเข้ากระบวนการสมัชชาคุณธรรมภูมิภาค
๓. เวทีสร้างความเข้าใจ และวางแผนการจัดงานสมัชชาฯ ร่วมกับภาคีเครือข่ายในจังหวัดนำร่อง ๕-๑๐ จังหวัด ในภาคใต้
๔. จัดเวทีเตรียมความพร้อมการจัดงานสมัชชาคุณธรรมระดับภูมิภาค (ก่อนจัดงาน)
๕. จัดเวทีสมัชชาคุณธรรมระดับภูมิภาค (จำนวน ๑ ครั้ง)
๖. ส่งเสริม สนับสนุนกระบวนการขับเคลื่อนประเด็นคุณธรรมตามมติ/ประกาศเจตนารมณ์ของสมัชชาคุณธรรมแต่ละภูมิภาคสู่การปฏิบัติในระดับองค์กร จังหวัด ภูมิภาค อย่างต่อเนื่อง
๗. การติดตาม ประเมินผล ถอดบทเรียนกรณีศึกษาที่เป็นต้นแบบด้านคุณธรรม สังเคราะห์ข้อมูลนำสู่เวทีสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติปีต่อไป

รูปแบบภาพรวมการจัดกิจกรรม

๑. ด้านวิชาการ การปาฐกถาพิเศษ การอภิปราย เสวนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดงาน ได้แก่
 - การนำเสนอแนวนโยบายด้านการส่งเสริมคุณธรรมของผู้แทนรัฐบาล
 - การปาฐกถาพิเศษที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข บนสังคมพหุวัฒนธรรม และการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรมในบริบทของภาคใต้
 - สร้างการรับรู้และแลกเปลี่ยนแนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมสู่การปฏิบัติ
 - การนำเสนอกรณีศึกษาทุนความดี วิถีวัฒนธรรมภาคใต้มุ่งเน้นสังคมพหุวัฒนธรรม
 - การระดมและรับฟังความคิดเห็นแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม ๔ ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา ของทุกภาคส่วน เพื่อนำสู่การจัดทำแผน การส่งเสริมคุณธรรมเชิงพื้นที่
 - การถอดบทเรียน องค์กรความรู้ สาระสำคัญจากกระบวนการจัดงานเพื่อจัดทำประกาศเจตนารมณ์การขับเคลื่อนคุณธรรมขององค์กรภาคีสมัชชาคุณธรรมภาคใต้ และข้อเสนอต่อรัฐบาล

๒. ด้านนิทรรศการ การแสดงผลงานเชิงรูปธรรมด้านกระบวนการ/ผลสำเร็จการส่งเสริมคุณธรรมขององค์กรภาคี เครือข่ายทุกภาคส่วน ในรูปแบบ “ตลาดนัดคุณธรรม” ได้แก่

- นิทรรศการองค์ความรู้ทุนความดี วิถีวัฒนธรรมของภาคใต้
- นิทรรศการและจัดตั้งนิทรรศน์ถาวรถวายแด่องค์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

“ทำดีตามรอยพ่อสานต่องานที่พ่อทำ” พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา

- องค์ความรู้ กรณีศึกษาจังหวัดส่งเสริมคุณธรรม มาตรฐานองค์กรคุณธรรม ฯลฯ
- นิทรรศการขององค์กรเครือข่ายร่วมจัดงานภาคส่วนต่างๆ (ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมคุณธรรม)
- นิทรรศการข้อมูลนโยบาย ยุทธศาสตร์พัฒนาประเทศ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

แห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติฯ และอื่นๆ

- นิทรรศการจังหวัดส่งเสริมคุณธรรม (ภูมิภาคอื่น)
- นิทรรศการและศิลปวัฒนธรรมภาคใต้ ณ หอศิลปวัฒนธรรมภาคใต้ ของสถาบันวัฒนธรรม

ศึกษากัลยาณิวัฒนา

- การออกร้านผลิตภัณฑ์พื้นบ้าน โดยกลุ่มเครือข่ายอาชีพในภาคใต้
- และกิจกรรมอื่นๆ

กลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมงาน ประมาณ ๑,๕๐๐ คน ประกอบด้วย

- ผู้แทนหน่วยงาน องค์กรภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาสังคม ภาคสื่อมวลชน และภาคประชาชน
- แกนนำและสมาชิก กลุ่ม เครือข่าย ชมรม สมาคม สภา ชุมชน และอื่นๆ
- ประชาชนทั่วไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑) หน่วยงาน องค์กรทุกภาคส่วน ในภาคใต้ เกิดความเข้าใจต่อแนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ และสามารถนำความรู้จากเวทีสมัชชาคุณธรรม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำไปประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านคุณธรรมในองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายคุณธรรม และหาแนวทางการขับเคลื่อนคุณธรรมการอยู่ร่วมกันด้วยสังคมพหุวัฒนธรรม และสามารถบูรณาการ การทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานทุกภาคส่วน ทุกระดับของแต่ละจังหวัด ในบริบทของภาคใต้

๓) ผู้เข้าร่วมงานได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมตั้งนิทรรศน์ทำความดี “ทำดีตามรอยพ่อ สานต่องานพ่อทำ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา ถวายแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

๔) ประชาชนเกิดความตระหนักและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายใต้คุณธรรม ๔ ประการ พอเพียง วินัย สุจริต และจิตอาสา

ผู้รับผิดชอบหลัก

๑. ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) เลขที่ ๖๙/๑๖-๑๗ อาคารวิทยาลัยการจัดการ มหาวิทยาลัยมหิดล ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐ โทรศัพท์ ๐๒ ๖๔๔๔๙๐๐ โทรสาร ๐๒ ๖๔๔๔๙๐๑-๒ www.moralcenter.or.th

เอกสารชุดความรู้

“ยุทธศาสตร์การส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทย”

การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในสังคมไทย

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579)

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)

แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2559 – 2564)

ยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามทุจริตระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579)

วิสัยทัศน์ : ประเทศพัฒนาแล้ว อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ความมั่นคง

- การมีวัฒนธรรมอันดีงามเป็นรากฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน
- ประเทศไทย มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีสถาบันหลัก ศาสนา พหุนิยมที่มีอยู่อย่างดี และเป็นที่ยอมรับโดยสากล
- ประเทศไทย มีความมั่นคงในสังคมที่เป็นธรรม มีหลักนิติธรรม และหลักคุณธรรม
- ประเทศไทย มีความมั่นคงในสังคมที่เป็นธรรม มีหลักนิติธรรม และหลักคุณธรรม
- ประเทศไทย มีความมั่นคงในสังคมที่เป็นธรรม มีหลักนิติธรรม และหลักคุณธรรม

ความมั่งคั่ง

- ประเทศไทย มีความสามารถในการแข่งขันสูง สามารถสร้างรายได้ที่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างยั่งยืน
- ประเทศไทย มีความสามารถในการแข่งขันสูง สามารถสร้างรายได้ที่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างยั่งยืน
- ประเทศไทย มีความสามารถในการแข่งขันสูง สามารถสร้างรายได้ที่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างยั่งยืน
- ประเทศไทย มีความสามารถในการแข่งขันสูง สามารถสร้างรายได้ที่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างยั่งยืน
- ประเทศไทย มีความสามารถในการแข่งขันสูง สามารถสร้างรายได้ที่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างยั่งยืน

ความยั่งยืน

- ประเทศไทย มีความสามารถในการแข่งขันสูง สามารถสร้างรายได้ที่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างยั่งยืน
- ประเทศไทย มีความสามารถในการแข่งขันสูง สามารถสร้างรายได้ที่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างยั่งยืน
- ประเทศไทย มีความสามารถในการแข่งขันสูง สามารถสร้างรายได้ที่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างยั่งยืน
- ประเทศไทย มีความสามารถในการแข่งขันสูง สามารถสร้างรายได้ที่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างยั่งยืน
- ประเทศไทย มีความสามารถในการแข่งขันสูง สามารถสร้างรายได้ที่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างยั่งยืน

คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา

3. การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ

3.6 จัดระเบียบสังคม สร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทั่วไป โดยใช้ค่านิยมหลัก 12 ประการ ตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ได้ประกาศไว้แล้ว

4. การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

4.4 พัฒนาคนทุกช่วงวัยโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยบูรณาการความรู้และคุณธรรม

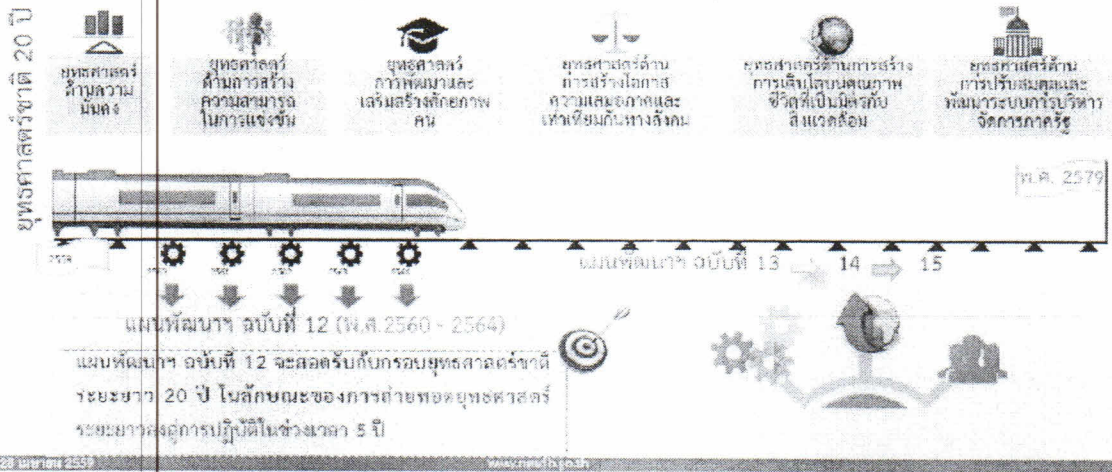
เข้าด้วยกันเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ การใฝ่เรียนรู้ การแก้ปัญหา การรับฟังความเห็นผู้อื่น การมีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองดี โดยเน้นความร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน

4.10 ปลุกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดี รวมทั้งสนับสนุนการผลิตสื่อคุณภาพ เพื่อเปิดพื้นที่สาธารณะให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

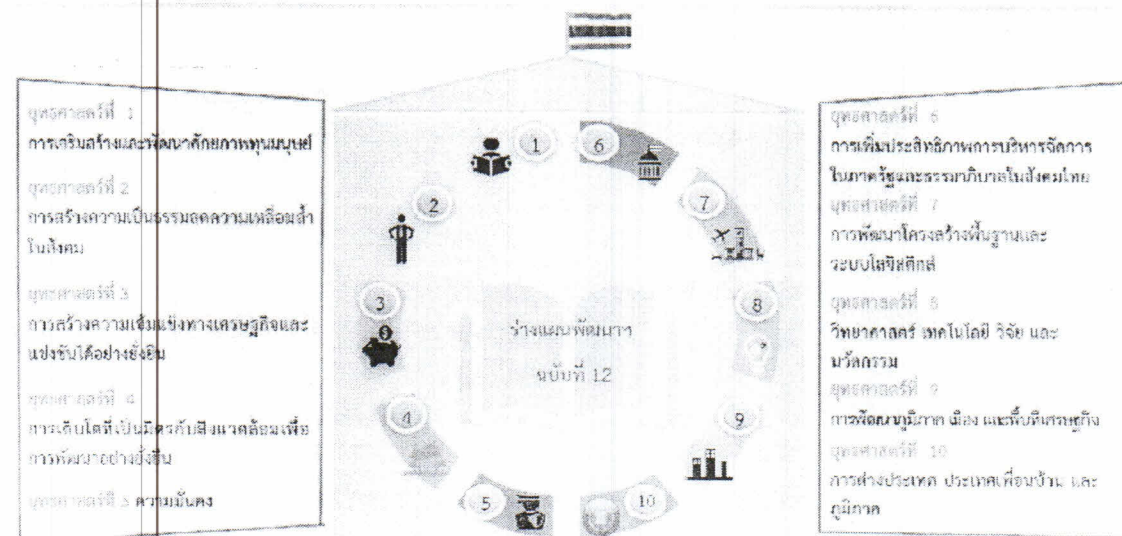
คำแถลงนโยบาย
ของ
คณะรัฐมนตรี

ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี กับแผนพัฒนา ฉบับที่ 12

ตาม แผนแม่บทฉบับที่ 22 พ.ศ. 2558 เรื่องยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ตามที่สำนักงานคณะรัฐมนตรีเห็นชอบว่าแผนพัฒนา ฉบับที่ 12 คือมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และมีการบูรณาการยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวเป็นกรอบนโยบายในการวางแผน 5 ปี โดยระบุ แผนปฏิบัติการ และโครงการสำคัญที่ควรดำเนินการใน 5 ปีแรก 3 ผลลัพธ์เชิงนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ 1 ปี และ 5 ปี

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12

ยุทธศาสตร์ชาติ

ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ 3
(พ.ศ.2560- 2564)

วิสัยทัศน์

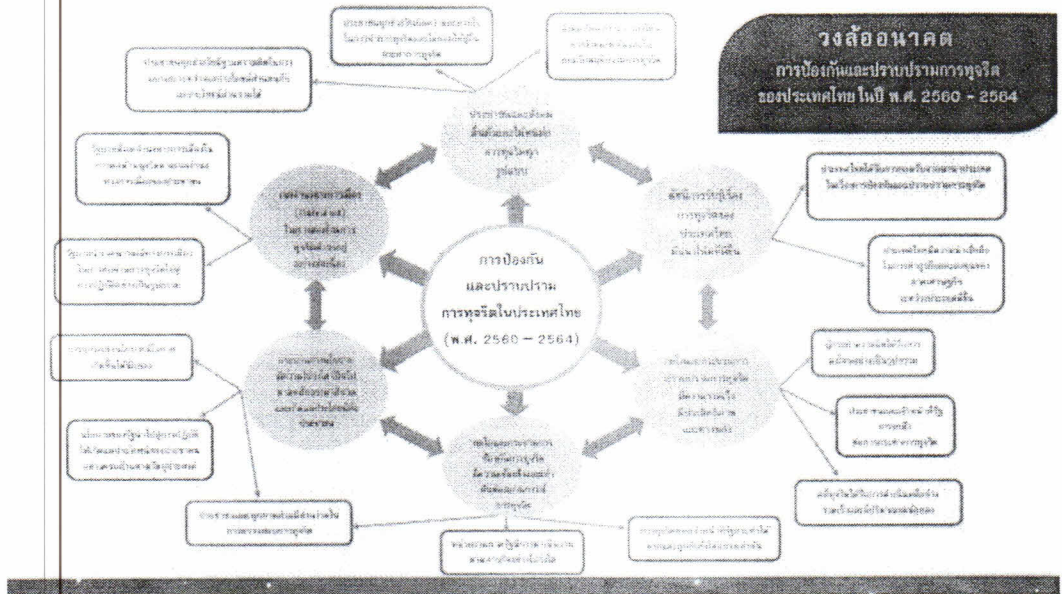
ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต
(Zero Tolerance & Clean Thailand)

พันธกิจ

สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต
ยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนแบบบูรณาการ
และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ
ให้มีมาตรฐานสากล

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

ระดับคะแนนของดัชนีการรับรู้การทุจริต

(Corruption Perceptions Index: CPI)

สูงกว่าร้อยละ 50

วิสัยทัศน์

ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance & Clean Thailand)

พันธกิจ : สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต ยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนแบบบูรณาการ และปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบ ให้มีมาตรฐานสากล

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ : ระดับคะแนนสองดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) สูงกว่าร้อยละ 50

วัตถุประสงค์ที่ 1

ธรรมาภิบาลและการ
ธรรมาภิบาลและการ

วัตถุประสงค์ที่ 2

เกิดวัฒนธรรมทางการเมือง
(Political Culture)
มุ่งต้านการทุจริตในทุกภาคส่วน

วัตถุประสงค์ที่ 3

ธรรมาภิบาลและการ
ธรรมาภิบาลและการ
ธรรมาภิบาลและการ

วัตถุประสงค์ที่ 4

การป้องกันและ
การป้องกันและ
การป้องกันและ

วัตถุประสงค์ที่ 5

ดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption
Perceptions Index: CPI) ของประเทศ
ไทยมีค่าคะแนนในระดับที่สูงขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 1

สร้างสังคม
ที่ไม่ทนต่อการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ 2

ยกระดับเจตจำนง
ทางการเมืองในการ
ต่อต้านการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ 3

สกัดกั้นการทุจริต
เชิงนโยบาย

ยุทธศาสตร์ที่ 4

พัฒนาระบบป้องกัน
การทุจริตเชิงรุก

ยุทธศาสตร์ที่ 5

ปฏิรูปกลไกและ
กระบวนการ
การปราบปราม
การทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ 6

ยกระดับคะแนนดัชนี
การรับรู้การทุจริต
(Corruption Perceptions Index: CPI)
ของประเทศไทย

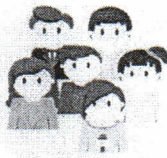
ยุทธศาสตร์ที่ 1

- ยุทธศาสตร์นี้จะมีจุดเน้นกับประชาชน
- คณะกรรมการยุทธศาสตร์ระดับจังหวัด/ระดับจังหวัด/ระดับจังหวัด
- พัฒนาระบบข้อมูลและฐานข้อมูลของจังหวัด

4. เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community) และบุคลากรทุกภาคส่วน เพื่อต่อต้านการทุจริต

- สร้างชุมชนการเรียนรู้
- Social Network

สร้างสังคม

ที่ไม่ทนต่อการทุจริต

3. ประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต่อต้านการทุจริต

- ประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต่อต้านการทุจริต
- พัฒนาระบบข้อมูลและฐานข้อมูลของจังหวัด
- พัฒนาระบบข้อมูลและฐานข้อมูลของจังหวัด

1. ปรับฐานความคิดทุกช่วงวัย ตั้งแต่ปฐมวัยให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม

2. ส่งเสริมให้ระบบและกระบวนการกล่อมเกลาทางสังคมเพื่อต่อต้านการทุจริต

- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 2

- ด้านการให้ข้อมูลและข้อมูลเชิงลึกของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต
- จัดทำเอกสารและข้อมูลเชิงลึกของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต

6. ประยุกต์นวัตกรรมในการกำกับดูแลและควบคุมการดำเนินงานตามเจตจำนงทางการเมืองของพรรคการเมืองที่ได้แสดงไว้ต่อสาธารณะ

- กำหนดมาตรการกำกับดูแลการดำเนินงานของพรรคการเมือง
- จัดทำระบบข้อมูลและฐานข้อมูลของจังหวัด

5. ส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนต่อต้านการทุจริตสำหรับภาคเอกชนและภาคประชาสังคม โดยรัฐให้การสนับสนุนเงินต้น

- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
- กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต

1. พัฒนากลไกการกำหนดให้

หลักการและเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริตต่อสาธารณะ

2. เฝ้าระวังการกำกับติดตามมาตรฐานทางจริยธรรมของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐทุกระดับ

- ศึกษาและติดตามการดำเนินงานของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ

3. สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนกำหนดกลยุทธ์และมาตรการสำหรับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต

- ศึกษาและติดตามการดำเนินงานของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ
- ศึกษาและติดตามการดำเนินงานของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ

4. พัฒนาระบบการบริหารงบประมาณด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเพื่อให้ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่มีสัดส่วนเหมาะสมกับการแก้ปัญหา

- ศึกษาและติดตามการดำเนินงานของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ 3

1. ขบวนการเสริมในการผลักดัน

การทุจริตเชิงนโยบายบนฐานธรรมาภิบาล

- ขั้นตอนการกำหนดนโยบาย (Policy formation)
- ขั้นตอนการกำหนดนโยบาย (Policy formation)
- ขั้นตอนการตัดสินใจนโยบาย (Policy decision)
- ขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติ (Policy implementation)
- ขั้นตอนการประเมินนโยบาย (Policy evaluation)

4. ส่งเสริมให้สื่อมวลชน องค์กรวิชาชีพ และสื่อมวลชน การทุจริตเชิงนโยบาย โดยมีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเป็นธรรม

- ศึกษาและติดตามการดำเนินงานของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ

สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย

3. การพัฒนาขีดความสามารถของหน่วยงานและตรวจสอบบรรณาคำสั่งในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

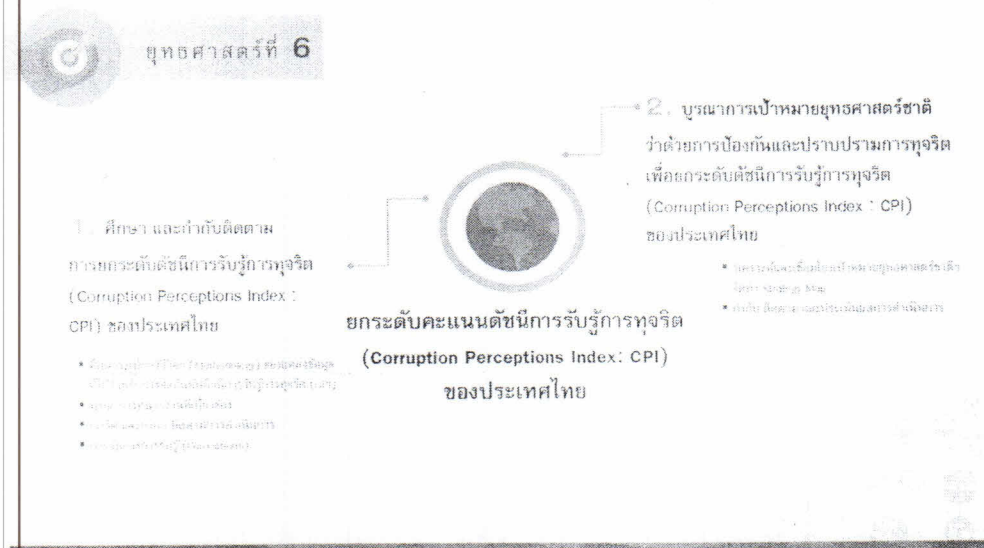
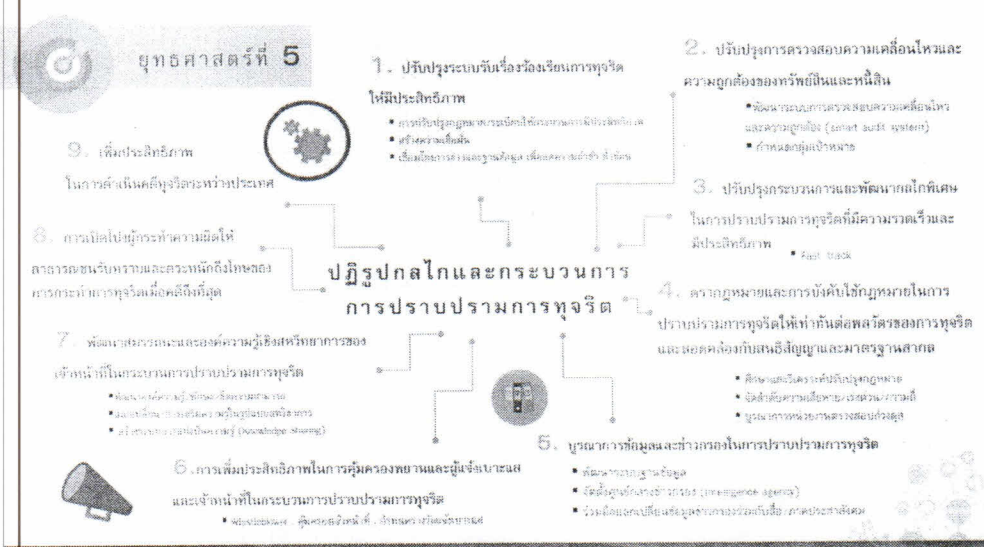
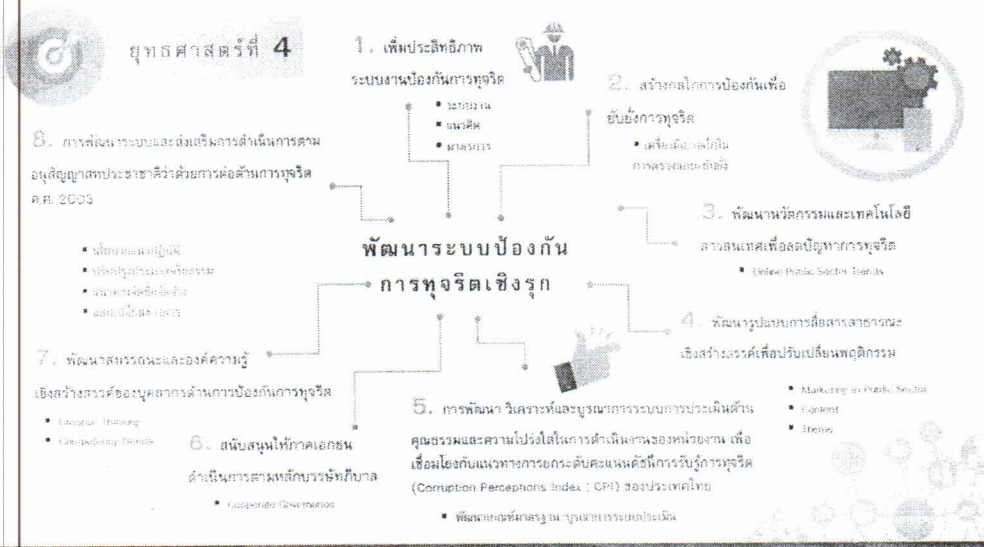
- ศึกษาและติดตามการดำเนินงานของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ

2. การพัฒนาระบบการติดตามและประเมินผล

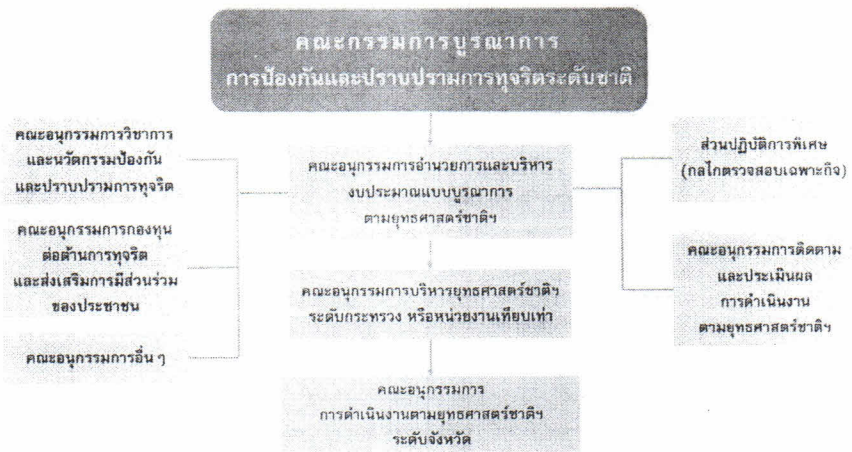
การทุจริตเชิงนโยบาย (Policy implementation)

- ศึกษาและติดตามการดำเนินงานของนักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐ

กลไกการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ชาติ

นำไปสู่การปฏิบัติ ได้อย่างไร?

ยุทธศาสตร์ชาติ

ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3

คณะกรรมการบูรณาการ
การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับชาติ

นายกรัฐมนตรี ประธาน และ ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ประธานร่วม

รองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย รองประธาน

ประธานกรรมการการเลือกตั้ง
ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน
อัยการสูงสุด
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม
ปลัดกระทรวงกลาโหม
ปลัดกระทรวงการคลัง
ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
ผู้อำนวยการสำนักงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช.
ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
ประธานการธนาคารแห่งประเทศไทยและธนาคารแห่งประเทศไทย
ผู้ทรงคุณวุฒิจากประชาสังคม
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสื่อมวลชนและการประชาสัมพันธ์

กรรมการ

เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการและเลขานุการ

SWOT ANALYSIS

หน่วยงานทำ SWOT ANALYSIS

เพื่อเลือกประเด็นยุทธศาสตร์

และกลยุทธ์ที่สอดคล้อง

สร้างสังคมที่
ไม่ทอดทิ้ง
การทุจริต

ยกระดับเจตจำนง
ทางการเมือง
ในการต่อต้านการทุจริต

สกัดกั้น
การทุจริต
เชิงนโยบาย

พัฒนาระบบ
ป้องกัน
การทุจริตเชิงรุก

ปฏิรูปกลไกและ
กระบวนการ
การปราบปรามการทุจริต

ยกระดับคะแนนดัชนี
การรับรู้
การทุจริตของประเทศไทย

สร้างสังคมที่
ไม่ทอดทิ้ง
การทุจริต

ยกระดับเจตจำนง
ทางการเมือง
ในการต่อต้านการทุจริต

สกัดกั้น
การทุจริต
เชิงนโยบาย

พัฒนาระบบ
ป้องกัน
การทุจริตเชิงรุก

ปฏิรูปกลไกและ
กระบวนการ
การปราบปรามการทุจริต

ยกระดับคะแนนดัชนี
การรับรู้
การทุจริตของประเทศไทย

โครงการสหยุทธ์

สนับสนุนยุทธศาสตร์ 1 สืบสวน มี Impact

โครงการเน้นพื้นที่

สำรวจทุจริต / ปรับปรุงโครงสร้าง

กำหนดแผนงาน/โครงการ ที่มีความยั่งยืน

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะที่ 3 และกำหนดงบประมาณ

BUDGET

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

361 ถนนนนทบุรี ตำบลท่าทราย อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000
โทรศัพท์ 0 2528 4800 สายด่วน ป.ป.ช. 1205 โทรสาร 0 2528 4913
www.nacc.go.th

เอกสารสรุปสาระสำคัญ

แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔)

จัดทำโดย

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ร่วมกับ

กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม

สรุปสาระสำคัญ
แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔)

คณะรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) เป็นแผนแม่บทระดับชาติ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เพื่อให้ทุกหน่วยงานใช้แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) เป็นแผนแม่บท (Master Plan) เป็นกรอบและทิศทางในการปฏิบัติการในการส่งเสริมคุณธรรมของทุกหน่วยงาน โดยนำกลไกประชารัฐมาใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ

เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องมีแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ มีเหตุผลสำคัญจำเป็น ๓ ประการ ดังนี้

๑. คนไทยได้ตระหนักในความสำคัญของชาติ ยึดมั่นในหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ และจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ให้คงอยู่คู่สังคมไทยอย่างมั่นคง และยั่งยืน
๒. เกิดสังคมคุณธรรม อยู่ร่วมกันด้วยความสมานฉันท์ภายใต้หลักธรรมทางศาสนา ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมอันดีงามตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และโมเดลประเทศไทย ๔.๐ ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายใน เพื่อวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว
๓. แก้ไขปัญหาวิกฤตคุณธรรมของคนในชาติ ให้ “คุณธรรมนำการพัฒนา” ด้วยการบูรณาการของทุกภาคส่วนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

วิสัยทัศน์

สังคมไทยมีคุณธรรมเป็นรากฐานที่สำคัญในการดำรงชีวิต สืบสานความเป็นไทยอยู่ร่วมกันด้วยความสันติสุขในประเทศไทย ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์

สังคมไทยมีคุณธรรม คนไทยปฏิบัติตามหลักคำสอนทางศาสนาที่ตนนับถือ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ ดำรงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงามของไทย และอยู่ร่วมกันด้วยสันติสุขในประเทศไทย ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างยั่งยืน

พันธกิจ

๑. พัฒนาคนให้มีคุณธรรมตามหลักธรรมทางศาสนา น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และดำรงชีวิตตามวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม
๒. พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้มีประสิทธิภาพในมิติต่างๆ
๓. ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคม ตระหนักและร่วมกันเป็นเครือข่ายมีส่วนร่วมในกระบวนการส่งเสริมคุณธรรม เพื่อสร้างสังคมคุณธรรมที่อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีธรรมาภิบาล มีความสมานฉันท์ และมีความยั่งยืน
๔. ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อน

- ๑) วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมไทย
- ๒) สร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพ
- ๓) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรม
- ๔) ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

กระบวนการขับเคลื่อน

การขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ ใช้กลไกภาคีเครือข่ายในภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาสังคม ภาควิชาชีพ ภาควิชาการ ภาคสื่อมวลชน และภาคประชาชน บูรณาการทั้งแนวนราบและแนวตั้ง เพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย

๑. สร้างความรู้ความเข้าใจในแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยจัดประชุมสัมมนาหรือการประชุมเชิงปฏิบัติการ

๒. สร้างความเชื่อมโยงกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) และแผนระดับอื่นๆ

๓. สร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนแผนของภาคีเครือข่ายต่างๆ

๔. การเพิ่มความรับผิดชอบและการยอมรับบรรจเป็นงานสำคัญ

๕. จัดทำแผนงานโครงการ/กิจกรรมรองรับแผนส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติภายใต้งบประมาณของหน่วยงาน

หลักการในการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ

หลักการพื้นฐานในการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) สู่การปฏิบัติ มีแผนดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อสร้างการยอมรับและการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรม มุ่งบูรณาการเชื่อมโยงแผนแม่บทฯ ในทุกภาคส่วนของสังคม ดังนี้

- ๑) ขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมในทุกระดับ โดยมีแผนแม่บทฯ เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล และสร้างการมีส่วนร่วมในภาคีทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและประชาชน
- ๒) กระจายการส่งเสริมคุณธรรมลงสู่พื้นที่ โดยยึดหลักพัฒนาพื้นที่ตามภารกิจและการมีส่วนร่วมให้กระทรวงและจังหวัดเป็นพื้นที่ในการขับเคลื่อนเชื่อมโยงจากระดับประเทศสู่ระดับพื้นที่
- ๓) ใช้องค์ความรู้และกลไกภาคีเครือข่าย เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนงานในทุกระดับ
- ๔) ยึดถือข้อปฏิบัติหลัก ๓ ประการในการเป็นตัวชี้วัดผลสำเร็จ ได้แก่ ๑.ความศรัทธายึดมั่นในหลักธรรมของศาสนา ๒.การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ และ ๓. การรักษาสืบสานประเพณีและวัฒนธรรม

การขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติสู่การปฏิบัติ มีระดับการขับเคลื่อนเป็น ๒ ระดับ คือ

- ๑) **ระดับนโยบาย** มีคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ โดยพลเอก ชนะศักดิ์ ปฏิมาประกร รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานคณะกรรมการ ได้กำหนดกลไกการทำงาน โดยแต่งตั้งให้มี คณะอนุกรรมการคณะต่างๆ ทั้งในส่วนกลางและจังหวัด เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในการ ขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ รวม ๖ คณะ ดังนี้

(๑) **คณะอนุกรรมการกำกับติดตามการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย**

มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมเป็นประธาน อธิบดีกรมการศาสนา เป็น อนุกรรมการและเลขานุการ

- (๒) **คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔)** มีพลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์ เป็นประธานอนุกรรมการ และรอง อธิบดีกรมการศาสนา เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

- (๓) **คณะอนุกรรมการด้านวิชาการการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย** มี ดร.ฉวีรัตน์ เกษตร สุนทร เป็นประธานอนุกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม เป็น อนุกรรมการและเลขานุการ

- (๔) **คณะอนุกรรมการด้านประชาสัมพันธ์การส่งเสริมคุณธรรมในสังคมไทย** มีนายदनัย จันท์เจ้าฉาย เป็นประธานอนุกรรมการ และเลขานุการกรมการศาสนา เป็นอนุกรรมการและ เลขานุการ

- (๕) **คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวง** มีปลัดกระทรวงทุกกระทรวง เป็นประธาน

- (๖) **คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับจังหวัด** มีผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด เป็นประธาน

๒) **ระดับปฏิบัติการ**

ให้คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมระดับกระทรวง และคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรม ระดับจังหวัด ทำหน้าที่ติดตาม ขับเคลื่อนแผนแม่บทฯ จัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการทำงาน ร่วมกับหน่วยงาน/ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

ตัวชี้วัดผลสำเร็จ (ตุลาคม ๒๕๕๙ - มีนาคม ๒๕๖๐)

๑. มีบุคลากรในภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคม ภาคชุมชน ภาคธุรกิจเอกชน ภาควิชาชีพ ภาควิชาการ ภาคสื่อมวลชน และภาคประชาชน ได้รับการอบรมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มมากขึ้น
๒. มีหน่วยงานที่ให้ความสำคัญจัดอบรมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้แก่บุคลากรในภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคม ภาคชุมชน ภาคธุรกิจเอกชน ภาควิชาชีพ ภาควิชาการ ภาคสื่อมวลชน และภาคประชาชนเพิ่มมากขึ้น
๓. มีหน่วยงาน องค์กรที่ส่งเสริมและกระตุ้นการจัดกิจกรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์เพิ่มมากขึ้น
๔. ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์เพิ่มมากขึ้น
๕. เกิดชุมชนคุณธรรม องค์กรคุณธรรม หรือหน่วยงานคุณธรรม จำนวน ๗๐๐ ชุมชน/องค์กร

ตัวชี้วัดผลสำเร็จ (เมษายน - กันยายน ๒๕๖๐)

๑. มีบุคลากรในภาคส่วนต่าง ๆ ได้รับการอบรมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม เพิ่มมากขึ้น ร้อยละ ๑๐ ของระยะที่ ๒
๒. มีหน่วยงานที่ให้ความสำคัญจัดอบรมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้แก่บุคลากรในภาคส่วนต่างๆ เพิ่มมากขึ้น ร้อยละ ๑๐ ของระยะที่ ๒
๓. มีหน่วยงาน องค์กรที่ส่งเสริมและกระตุ้นการจัดกิจกรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์เพิ่มมากขึ้น ร้อยละ ๑๐ ของระยะที่ ๒
๔. ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมเทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์เพิ่มมากขึ้น ร้อยละ ๑๐ ของระยะที่ ๒
๕. เกิดชุมชนคุณธรรม องค์กรคุณธรรม หรือหน่วยงานคุณธรรม เพิ่มมากขึ้น จำนวน ๗,๐๐๐ ชุมชน/องค์กร/หน่วยงานต้นแบบ

ผลสำเร็จที่ได้จากแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙- ๒๕๖๔)

ระดับประชาชน

ประชาชนมีพฤติกรรมที่ถูกต้องดีงาม ด้วยหลักธรรมทางศาสนา มีความมั่งคั่ง แข็งแรงด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทย

ระดับสังคม

องค์กร/ชุมชน/หน่วยงาน เป็นสังคมคุณธรรม ที่ยึดมั่นในสถาบันชาติ สถาบันศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ มีความเอื้ออาทรและแบ่งปัน

ระดับประเทศชาติ

ประเทศชาติมีความสุข สมานฉันท์ มั่งคั่ง ด้วยมิติทางศาสนาอย่างยั่งยืน เป็นแบบอย่าง ในการส่งเสริมคุณธรรมในประชาคมอาเซียน และประชาคมโลก

สถานการณ์คุณธรรมของสังคมไทยในภาคใต้

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ร่วมกับ ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “มิตาโพล” สำรวจความคิดเห็น เรื่อง “สถานการณ์คุณธรรมของสังคมไทย” ระหว่างวันที่ 15 - 28 พ.ย. 59 จากประชาชนที่อาศัยอยู่ในภาคใต้ กระจายทุกระดับการศึกษาและอาชีพ จำนวน 2,015 หน่วยตัวอย่าง ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (Standard Error: S.E.) ไม่เกินร้อยละ 0.02

ระดับความรุนแรงของปัญหาวิกฤติทางด้านคุณธรรมในภาคใต้

- 1 ปัญหาความซื่อสัตย์สุจริต การทุจริตคอร์รัปชัน..... 3.60
- 2 ปัญหาจิตสำนึกสาธารณะ ขาดความรับผิดชอบต่อสังคม เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน..... 3.53
- 3 ปัญหาขาดความสามัคคี..... 3.34

ระดับความคิดเห็นต่อคุณธรรมสำคัญที่สังคมไทยควรส่งเสริม

- ✦ ความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในความถูกต้อง ต่อหน้าที่และบุคคลทั่วไป..... 3.87
- ✦ การดำเนินชีวิตด้วยความพอเพียง..... 3.81
- ✦ ความมีวินัยทั้งต่อตนเองและสังคม..... 3.80

คุณธรรมที่เยาวชนไทยควรได้รับการปลูกฝัง

- ความซื่อสัตย์สุจริต 64.92%
- ความมีระเบียบวินัย 58.99%
- ความมีน้ำใจ/เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 47.73%

สถานการณ์ปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม

- ไม่ซื่อสัตย์สุจริต 62.22%
- ความสามัคคี 61.02%
- ความมีน้ำใจ/เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ 48.78%

คุณธรรมที่ควรยึดถือร่วมกันของคนในระดับชุมชน/ท้องถิ่น

- ความมีน้ำใจ/เอื้อเฟื้อต่อกัน 67.07%
- ความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจต่อกัน 64.07%
- ความมีวินัย เคารพในกติกา 63.57%
- ความสามัคคีของประชาชน 63.57%

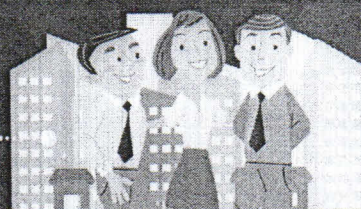

คุณธรรมและจริยธรรมที่รัฐบาลควรส่งเสริมให้ประชาชน

- ความซื่อสัตย์สุจริต 16.24%
- ความสามัคคี 15.00%
- ความมีระเบียบวินัย 11.66%

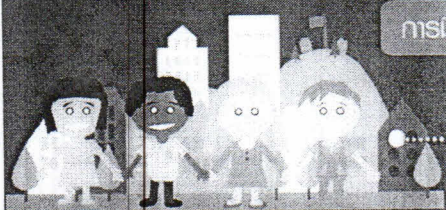
คุณธรรมที่ยึดถือเป็นหลักในการดำเนินชีวิตมากที่สุด

- ความซื่อสัตย์สุจริต 27.75%
- การดำเนินชีวิตแบบพอเพียง 16.34%
- ความมีระเบียบวินัย 8.74%

การมีส่วนร่วมในการสร้างคุณธรรม ในฐานะที่เป็นประชาชนชาวไทย

- เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม 23.45%
- ใช้ชีวิตด้วยความซื่อสัตย์สุจริต 15.46%
- ช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม 12.24%

“ปณิธาน” หรือความมุ่งมั่นที่จะทำความดีตามรอยพ่อ

- จะทำตามพระราชดำริ ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง 52.74%
- การทำความดีต่อตนเองและสังคมเท่าที่จะทำได้ 17.32%
- การประพฤติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในความถูกต้อง 6.10%

ประกาศเจตนารมณ์และความมุ่งมั่นของเครือข่ายสมัชชาคุณธรรม ในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม

เรา ผู้แทนองค์กรภาคีร่วมจัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๘ “รวมพลังประชารัฐ ขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม” ๗๘ องค์กร และภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ประกอบด้วย เครือข่ายองค์กรภาครัฐ ศาสนา ธุรกิจเอกชน สื่อมวลชน สถานศึกษา ชุมชนท้องถิ่น ภาคประชาสังคม เยาวชนและประชาชน ขอประกาศเจตนารมณ์ความมุ่งมั่น ผนึกกำลังร่วมกันขับเคลื่อนสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ดังนี้

- เราจะมุ่งมั่นเทิดทูนไว้ซึ่งความภาคภูมิใจ ในชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และความเป็นไทย ที่มีต้นทุนความดีมายาวนาน โดยจะร่วมกันสร้างสังคมคุณธรรมจากฐานรากของแต่ละองค์กรและชุมชนต่อไป อย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถฯ

- เราจะมุ่งมั่นสร้างเสริมคุณธรรม ๔ ประการคือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา ให้เป็นวาระของภาคประชาชน โดยจะสร้างเครือข่ายองค์กรคุณธรรม ชุมชนคุณธรรมที่มีอยู่ ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่

- เราจะมุ่งมั่นพัฒนายกระดับมาตรฐานคุณธรรมของประชาชนและองค์กร

- เราจะพัฒนานวัตกรรมและองค์ความรู้การส่งเสริมคุณธรรมความดีที่เหมาะสมกับ

สังคมไทย

- เราจะร่วมกันเผยแพร่รณรงค์ ขยายความดีในสังคมไทยต่อไปอย่างเต็มที่ เต็มกำลังของ

ตน

- เราจะร่วมกันยกย่องเชิดชูการทำความดีในทุกรูปแบบ

- เราจะมุ่งมั่นรณรงค์ให้ประชาชนชาวไทยทั้ง ๗๐ ล้านคน ได้ร่วมกันเป็นส่วนหนึ่งของ

โครงการ ๗๐ บุคคลต้นแบบ ๗ ล้านความดี

ข้อเสนอต่อรัฐบาล...

ข้อเสนอต่อรัฐบาล
ในการรวมพลังประชารัฐ ขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม

- รัฐบาลควรชูคุณธรรม 4 ประการ คือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา ให้เป็นวาระแห่งชาติ โดยรณรงค์ให้คนชั้นนำของสังคมเป็นแบบอย่าง
- จัดสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติในส่วนภูมิภาคเพื่อให้เข้าถึงประชาชนมากขึ้น โดยหน่วยงาน องค์กรต่างๆ เข้ามาสนับสนุนและถือเป็นการกิจร่วมกัน
- ส่งเสริมบทบาทการขับเคลื่อนคุณธรรมของภาคีเครือข่ายภาคประชาชน ประชาสังคม ภาครัฐและเอกชน โดยบรรจุในแผนปฏิบัติการของแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑
- จัดระบบโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐ ให้มีบทบาทหน้าที่ในการ ขับเคลื่อนและบูรณาการ ความร่วมมือ ทั้งภายในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงานที่เอื้อต่อการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม
- รัฐบาลควรมีการยกย่องเชิดชูต้นแบบความดีของชุมชน องค์กร หน่วยงานและบุคคล รวมถึงพิจารณากำหนดมาตรการสร้างแรงจูงใจ เช่นเดียวกับรางวัลศิลปินแห่งชาติ

เครือข่ายสมัชชาคุณธรรม
งานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๘
วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๙
นนทบุรี

คำอธิบายศัพท์คุณธรรม ๔ เรื่อง (พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา)

กลุ่มงานนวัตกรรมองค์ความรู้เพื่อสร้างสังคมคุณธรรม

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

๑. พอเพียง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงอธิบายไว้ว่า “คำว่าพอก็เพียงพอ เพียงนี้ก็พอดังนั่นเอง คนเราถ้าพอ ในความต้องการ ก็มีความโลภน้อย เมื่อมีความโลภน้อย ก็เบียดเบียนคนอื่นน้อย ถ้าทุกประเทศมีความคิด ว่าทำอะไรต้องพอเพียง หมายความว่า พอประมาณ ไม่สุดโต่ง ไม่โลภอย่างมาก คนเราก็เป็นสุข พอเพียงนี้อาจจะมีมาก อาจจะมีของหรูหราก็ได้ แต่ว่าต้องไม่ไปเบียดเบียนคนอื่น ต้องให้พอประมาณตามอัตภาพ พูดจาก็พอเพียง ทำอะไรก็พอเพียง ปฏิบัติตนก็พอเพียง” (<http://www.royin.go.th>, สืบค้น ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔ ให้ความหมายพอเพียงว่า ได้เท่าที่กะไว้ เช่น ได้เท่านี้ก็พอเพียงแล้ว

สุเมธ ตันติเวชกุล กล่าวถึงความพอเพียงว่า หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน (<http://www.rdpb.go.th/RDPB/front/WhatSufficiencyEconomy.aspx>, สืบค้น ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙)

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) นิยามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ คือ การยึดหลักทางสายกลางและความไม่ประมาท คำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนการใช้ความรู้ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และมีคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจและการกระทำ

(<http://www.rdpb.go.th/RDPB/front/WhatSufficiencyEconomy.aspx>, สืบค้น ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙).

การประชุมคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เวลา ๐๙.๓๐-๑๑.๓๐ น. ณ ห้องประชุมคณะรัฐมนตรีชั้น ๒ อาคารสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์ กล่าวถึงความหมายของความพอเพียงว่า “จุดสำคัญของความพอเพียง คือ การลดความโลภ ซึ่งเป็นปัญหาที่ซ่อนไว้ มีงานวิจัยจากต่างประเทศแล้วว่าเศรษฐกิจพอเพียงจะสร้างให้คนลดความโลภ และเป็นหนทางแก้ไขการทุจริตคอร์รัปชันในสังคม แต่ส่วนใหญ่ไปนึกถึงความพอเพียงที่เป็นตัวบุคคล เป็นปัจเจก พอเพียง คือเครื่องที่จะหยุดความโลภของคน เมื่อหยุดความโลภของเขาได้ การคอร์รัปชันก็จะไม่เกิดการเบียดเบียนก็ไม่เกิด”

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ใน หนังสือเทิด ๙ ปกเกศ ๗๐ คุณธรรมนำประชา ให้นิยามว่า พอเพียง หมายถึง ความพอเพียงในการดำเนินชีวิตแบบทางสายกลาง มีเหตุผล ใช้ความรู้ในการตัดสินใจอย่างรอบคอบ มีความพอประมาณ พอดี ไม่เบียดเบียนตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม ไม่ประมาท สร้างภูมิคุ้มกันที่ดี รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

โดยสรุป พอเพียง คือ การปฏิบัติตนอย่างพอประมาณ อยู่บนทางสายกลาง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ใช้ความรู้ด้วยความรอบคอบ ระมัดระวัง และมีคุณธรรมเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจและการกระทำ

๒. วินัย

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔ ให้ความหมายวินัยว่า ระเบียบแบบแผนและข้อบังคับ
ข้อปฏิบัติ

พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์ ให้ความหมายวินัยว่า ระเบียบแบบแผนสำหรับฝึกฝนควบคุม
ความประพฤติของบุคคลให้มีชีวิตที่ดำรงเจริญก้าวหน้า และควบคุมหมู่ชนให้อยู่ร่วมกันด้วยความสงบเรียบร้อย
ดีงาม

การประชุมคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๙
เวลา ๐๙.๓๐-๑๑.๓๐ น. ณ ห้องประชุมคณะรัฐมนตรีชั้น ๒ อาคารสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบ
รัฐบาล เสนอคำอธิบายของวินัยว่า ความรับผิดชอบ การสร้างความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ความเต็มใจในการ
เคารพกฎระเบียบ ไม่ทำให้ส่วนรวมเดือดร้อน

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ในหนังสือเทิด ๙ ปกเทศ ๗๐ คุณธรรมนำประชา ให้นิยามว่า วินัย
หมายถึง การยึดมั่นและรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน ทั้งวินัยต่อตนเองในการผลักดันชีวิตให้ก้าวหน้า วินัยต่อ
องค์กร สังคม ปฏิบัติตามจริยธรรม จรรยาบรรณ และเคารพต่อกฎหมาย

โดยสรุป วินัย คือ ระเบียบ แบบแผน ข้อปฏิบัติที่ทำให้บุคคลมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และอยู่
ร่วมกันด้วยความสงบเรียบร้อย

๓. สุจริต

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔ ให้ความหมายสุจริตว่า ความประพฤติชอบ

พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์ ให้ความหมายสุจริตว่า ประพฤติดี ประพฤติชอบ ประพฤติ
ถูกต้องตามคลองธรรม มี ๓ ข้อ คือ ๑. กายสุจริต ประพฤติชอบด้วยกาย ๒. วาจาสุจริต ประพฤติชอบด้วยวาจา
๓. มโนสุจริต ประพฤติชอบด้วยใจ

การประชุมคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๙
เวลา ๐๙.๓๐-๑๑.๓๐ น. ณ ห้องประชุมคณะรัฐมนตรีชั้น ๒ อาคารสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบ
รัฐบาล เสนอคำอธิบายของสุจริตว่า ความซื่อตรงต่อหน้าที่ และบุคคล

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ในหนังสือเทิด ๙ ปกเทศ ๗๐ คุณธรรมนำประชา ให้นิยามว่า สุจริต
หมายถึง ความซื่อสัตย์สุจริต ความซื่อตรง ยึดมั่น ยืนหยัดในการรักษาความจริง ความถูกต้อง ความเป็นธรรมทั้ง
ปวง นอกจากตนเองจะเป็นคนซื่อตรงแล้ว ต้องกล้าปฏิเสธการกระทำที่ไม่ซื่อตรง ไม่ซื่อสัตย์ของบุคคลอื่นที่จะทำ
ให้ส่วนรวมเกิดความเสียหาย

โดยสรุป จิตอาสา คือ การอุทิศตน ทำประโยชน์เพื่อผู้อื่น หรือเพื่อส่วนรวม โดยที่การกระทำนั้นช่วยพัฒนาจิตใจของผู้กระทำด้วย

คำอธิบายศัพท์คุณธรรม ๔ เรื่อง คือ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา มีจุดร่วมที่สำคัญ คือ เป็นหลักคุณธรรมที่ส่งเสริมให้คนอยู่ร่วมกันในสังคมโดยไม่เบียดเบียนกัน มีความเคารพซึ่งกันและกัน คำนึงถึงประโยชน์สุขของสังคมส่วนรวม และประเทศชาติ

บรรณานุกรม

คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ. ๒๕๕๙. (ร่าง) แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑

(พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔). กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม.

“จิตอาสาถว้ พระไพศาลตอบ” <http://visalo.org/columnInterview/jitAsa.htm> (สืบค้น ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙).

ประเสริฐ ผลิตผลการพิมพ์. ๒๕๕๗. “จิตวิวัฒน์ จิตอาสา และกระเจกเงา”. มติชน ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๗.

<http://jitwiwat.blogspot.com/2014/07/blog-post.html> (สืบค้น ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙).

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). ๒๕๕๙. พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์. กรุงเทพฯ:

มูลนิธิการศึกษาเพื่อสันติภาพ พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต).

ราชบัณฑิตยสถาน. ๒๕๕๖. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน). “สมัชชาคุณธรรม”

<http://moralcenter.or.th/index.php/assembly> (สืบค้น ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙).

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน). ๒๕๕๙. เทิด ๙ ปกเศศ ๗๐ คุณธรรมนำประชา. กรุงเทพฯ : บริษัท อัมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.).

“ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร”.

<http://www.rdpb.go.th/RDPB/front/WhatSufficiencyEconomy.aspx>

(สืบค้น ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙).

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. ๒๕๕๔. “เศรษฐกิจพอเพียง”. บทวิทยุรายการ “รู้ รัก ภาษาไทย”

ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เวลา ๗.๐๐-๗.๓๐ น. <http://www.royin.go.th> (สืบค้น ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙).

สุเมธ ตันติเวชกุล “สอนรัฐ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไม่ต้องเดินสายแจกต่างชาติ”.

<http://www.rdpb.go.th/RDPB/front/WhatSufficiencyEconomy.aspx>

(สืบค้น ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๙).

สรุปสาระสำคัญการประชุมภาคีเครือข่ายภาคใต้เพื่อการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม

“พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา”

วันพุธที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมขวัญจุฑา ๑ ชั้น ๑ โรงแรมปาร์ควิว รีสอร์ท ปัตตานี

โดย ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) จังหวัดปัตตานี และองค์กรภาคีเครือข่าย

วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ เวลา ๐๙.๐๐ น. นายสิน สือสวน ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) เป็นประธานการประชุมภาคีเครือข่ายภาคใต้เพื่อการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหารือแนวทางการขับเคลื่อนงานสมัชชาคุณธรรมภาคใต้ภายหลังการจัดงาน มีผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ ศูนย์เฉพาะกิจปัตตานี ศอบต. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต ๑ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปัตตานี วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี เป็นต้น ผู้แทนจากหน่วยงานภาคประชาสังคมและประชาชน ได้แก่ เครือข่ายชุมชนศรีทรา เครือข่ายผู้หญิงภาคประชาสังคมเพื่อสันติภาพชายแดนใต้ เครือข่ายชาวพุทธเพื่อสันติภาพสภาองค์กรชุมชนปัตตานี กลุ่มเขาภู่นา ศูนย์ประสานงานขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดยะลา สตรีธรรมาภิบาลจังหวัดยะลา พุทธสมาคมจังหวัดปัตตานี เป็นต้น มีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวนทั้งสิ้น ๔๓ คน มีสาระสำคัญการประชุมดังนี้ นายสิน สือสวน ผู้อำนวยการศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) กล่าวเปิดการประชุม

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) ได้เข้าพบผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี เพื่อขอความเห็นในเรื่องการจัดงานสมัชชาคุณธรรมภาคใต้ ท่านให้ข้อคิดเห็นที่สำคัญว่าอยากให้การจัดงานเป็นประโยชน์กับคนในพื้นที่และเกิดความต่อเนื่อง ศูนย์ฯ เห็นว่าหากไม่มีการหารือกับคนทำงานในพื้นที่นั้น งานสมัชชาคุณธรรมภาคใต้ที่มีแผนจัดในวันที่ ๑-๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ก็จะไม่สามารถขับเคลื่อนต่อไปได้อย่างยั่งยืน จึงต้องขอคำปรึกษาจากผู้แทนหน่วยงานในพื้นที่ทุกท่านเพื่อวางแผนแนวทางการทำงานร่วมกันในอนาคตต่อไป การเชิญทุกท่านมาในวันนี้ต้องการให้เกิดการขับเคลื่อนหลังงานสมัชชาคุณธรรมภาคใต้ได้อย่างแท้จริง

สำหรับภารกิจของศูนย์คุณธรรม มุ่งดำเนินการในเรื่องส่งเสริมและสนับสนุนการรวมพลังเชื่อมโยงเครือข่าย ค้นหาคุณธรรมที่สอดคล้องเหมาะสมกับสังคมไทย และจัดสมัชชาคุณธรรมซึ่งเป็นเวทีของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กำหนดทิศทางและพัฒนานโยบายสาธารณะในการขับเคลื่อนคุณธรรมความดี ทั้งนี้ศูนย์ฯ ได้จัดสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติมาแล้ว ๘ ครั้ง เป็นการเชิญองค์กรภาคีมาร่วมจัดงานซึ่งเป็นการขับเคลื่อนแนวคิดสู่นโยบายสังคมในด้านต่างๆ สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๘ เป็นผลสืบเนื่องให้เกิดการจัดงานสมัชชาคุณธรรมระดับภูมิภาค ทั้ง ๔ ภาค ทั้งนี้การจัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ซึ่งศูนย์คุณธรรมก็เป็นผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการด้วย ในส่วนของแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๐) ได้รับผ่านมติคณะรัฐมนตรี เมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙ มียุทธศาสตร์ที่เน้นใน ๔ เรื่องคือ การวางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมไทย การเสริมสร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรม การสร้างเครือข่ายให้เกิดความร่วมมือในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม และการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นตัวอย่างที่ดีในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก โดยแผนแม่บทฯ นี้มุ่งเน้นการส่งเสริมคุณธรรม ๔ ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสาถือเป็นค่านิยมหลักที่จะนำไปสู่การณรงคให้เกิดขึ้นทั่วประเทศ

การจัดงานสมัชชาคุณธรรมภาคใต้ครั้งนี้ มีแนวคิดหลักในเรื่องสังคมพหุวัฒนธรรม เป็นการเรียนรู้เพื่อยอมรับความแตกต่างหลากหลายและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ภายในงานมีการร่วมประกาศเจตนารมณ์การขับเคลื่อน

สังคมคุณธรรม ซึ่งหน่วยงานต่างๆ จะมาร่วมกันขับเคลื่อนไปด้วยกัน ทั้งนี้ภายในงานหากมีการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการร่วมกันขับเคลื่อนก็จะเป็นจุดเริ่มต้นความร่วมมือที่ดี

- **ข้อเสนอต่อการส่งเสริมคุณธรรมระดับนโยบาย**

- หน่วยงานระดับนโยบายต้องเป็นพลังหนุนเสริมให้ชุมชนและองค์กรในพื้นที่มีพลังในการขับเคลื่อนงาน โดยในระดับจังหวัดต้องมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นหลักในการผลักดันและหนุนเสริมนโยบายอันจะส่งผลให้เป็นความร่วมมือที่มีพลังอย่างแท้จริง
- ประเทศไทยมีต้นแบบที่ดีคือพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เสนอว่ารัฐควรสร้างจิตสำนึกให้เกิดในจิตใจของบุคลากรที่เพ็งบรรจงเป็นข้าราชการ ผ่านกิจกรรมศึกษาดูงานโครงการตามพระราชดำริของพระองค์ท่านเพื่อให้เข้าใจอย่างลึกซึ้งตามหลักทรงงาน
- ภาครัฐควรทำงานส่งเสริมศาสนาธรรมตามหลักศาสนา ถือเป็นสิ่งสำคัญและเป็นแก่นแท้ที่สุดในหลักศาสนา แต่สถานการณ์ปัจจุบันสังคมเน้นศาสนพิธีและศาสนวัตถุมากเกินไปจึงเข้าถึงจิตใจประชาชนโดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน
- การปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมควรเริ่มที่วัยเด็กต้องเน้นทั้งทฤษฎีและปฏิบัติให้เป็นชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน ๓ ระดับ ได้แก่กลุ่มเด็กเล็ก เด็กระดับประถมศึกษา กลุ่มวัยรุ่น โดยสามารถทำได้จากการดูตัวอย่างที่ดี เช่น ธนาครความดี จังหวัดกาญจนบุรี เป็นต้น
- คุณธรรมจริยธรรมเป็นความมั่นคงคือการปฏิบัติที่สอดคล้องตามหลักศาสนา การส่งเสริมคุณธรรมต้องสร้างจิตสำนึกในพื้นที่ชุมชนและครอบครัวเพื่อสร้างรากฐานที่เข้มแข็ง
- ควรมีการส่งเสริมยกย่องคนทำดี ให้มีกำลังใจทำงานและเพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้คนอยากทำงานส่งเสริมคุณธรรม
- จากการนำเสนอสถานการณ์ข่าวปัญหาชายแดนใต้้นั้นทำให้คนได้ถูกมองว่าไม่มีคุณธรรม อยากให้สังคมปรับทัศนะและมองคนได้อย่างเป็นธรรมมากกว่านี้

- **ข้อเสนอต่อการส่งเสริมคุณธรรมในระดับพื้นที่**

- จังหวัดชายแดนภาคใต้มีปัญหาความเสื่อมโทรมด้านคุณธรรมมากขึ้น โดยเฉพาะปัญหาทุจริตคอร์รัปชั่น เห็นว่าต้องนำหลักคุณธรรมในศาสนามาเป็นตัวขับเคลื่อน
- การทำงานส่งเสริมคุณธรรมต้องทำให้เจ้าหน้าที่และองค์กรในพื้นที่รู้สึกว่าการนี้ เป็นสิ่งที่ต้องทำ รู้สึกเป็นเจ้าของ ไม่ใช่ภาระเพิ่มซึ่งจะสามารถแก้ปัญหาในจังหวัดชายภาคใต้ได้
- ควรสนับสนุนองค์ความรู้มากกว่างบประมาณ และควรสร้างสรรค์กิจกรรมทบทวนและพัฒนาตนเองให้แก่คนในพื้นที่อย่างต่อเนื่องจริงจัง ทั้งนี้การสนับสนุนงบประมาณควรมุ่งสู่หน่วยงานในพื้นที่ที่จัดกิจกรรมในชุมชน เช่น กิจกรรมอาสาสมัครสอนอัลกุรออ่าน กิจกรรมอบรมเพื่อพัฒนากลุ่มเยาวชน ชุมชน เป็นต้น
- ควรยกระดับการทำงานขององค์กรในพื้นที่ โดยการอบรมให้ความรู้ ทำให้มีระบบบริหารจัดการที่โปร่งใส สุจริต ตรวจสอบได้ และสร้างกลไกการขับเคลื่อนงานพร้อมถ่ายทอดสู่คนรุ่นหลังให้เกิดความต่อเนื่อง
- การทำงานส่งเสริมคุณธรรมควรมีกุ่มเป้าหมายที่ชุมชนและครอบครัว เพื่อมุ่งแก้ไขปัญหายาเสพติด ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัว และการจัดการปัญหาระบบพ้องของผู้นำที่ไม่มีความเป็นธรรม เช่น การบริหารจัดการของบริจาคนผู้ประสพภัยปัญหาน้ำท่วมที่ไม่เป็นธรรม

- ควรเพิ่มกลุ่มเป้าหมายการทำงานส่งเสริมคุณธรรมในกลุ่มคนวันทำงาน คนรุ่นกลาง ซึ่งต้องมีการเสริมคุณธรรมในฐานะที่เป็นต้นแบบที่ดี และควรค้นหาคนต้นแบบที่ดีในรุ่นผู้สูงอายุโดยการทำข้อมูลบุคคลที่เป็นต้นแบบที่ดีเพื่อให้คนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้ต่อ
- การทำงานขับเคลื่อนคุณธรรมในพื้นที่ควรใช้ทุนทางสังคมที่มีอยู่ในการขับเคลื่อน เช่น จังหวัดปัตตานี มีวาระปัตตานี ๑๐ ข้อ ที่เคลื่อนโดยอดีตผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งสามารถตอบโจทย์คุณธรรม ๔ ประการได้ทว่าไม่มีการสานต่อ
- ควรใช้เครื่องมือในพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนงานส่งเสริมคุณธรรม และมองคุณธรรมผ่านหลักศาสนา เช่น ความพอเพียง ตามหลักศาสนาอิสลามที่สอนให้พอใจในสิ่งที่มีอยู่
- การทำงานส่งเสริมคุณธรรมต้องมีจิตสำนึกและมีเป้าหมายการเคลื่อนในระดับพื้นที่เพื่อตอบโจทย์และแก้ปัญหาของคนได้
- การทำงานจิตอาสาในพื้นที่ ต้องสร้างจิตสำนึกที่คนทำงานด้วยว่าไม่ควรแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน จิตอาสาไม่ใช่การกอบโกยผลประโยชน์
- ข้อเสนอต่อกลไกการทำงานในระดับพื้นที่
 - การทำงานในพื้นที่ต้องคิดเรื่องการทำให้คนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ควรจัดให้มีคณะทำงานธรรมาภิบาลเพื่อออกแบบการทำงานและบริหารจัดการอย่างมีคุณธรรมในแต่ละพื้นที่ สร้างระบบป้องกันและระบบรายงานที่ตรงต่อเวลา มีวินัยและมุ่งเน้นการทำงานจิตอาสา
 - ควรมีกลไกและศูนย์ประสานงานระหว่างองค์กร เพื่อมาเสวนาแลกเปลี่ยนปรึกษาหารือให้ ๓ จังหวัดอยู่เย็นเป็นสุขเช่นในอดีต
 - ควรให้องค์กรหน่วยงานในพื้นที่เป็นผู้ขับเคลื่อนงานโดยใช้หลักคุณธรรมสอดแทรกให้เกิดการทำงานส่งเสริมคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรม
 - การทำงานในพื้นที่ต้องใช้กระบวนการ ร่วมคิด ร่วมใจ ร่วมทำ ร่วมรับประโยชน์ และต้องมีกระบวนการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงานภาคประชาชน ประชาสังคมและภาครัฐมากยิ่งขึ้น
 - ควรมีการเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานที่ทำงานในประเด็นเดียวกันเพื่อรวมตัวเป็นเครือข่ายให้เกิดการขับเคลื่อนอย่างมีพลัง
 - ควรมีการตรวจสอบเรื่องธรรมาภิบาลขององค์กรภาคประชาสังคมในพื้นที่และควรมีตัวชี้วัดที่เป็นรูปธรรมเพื่อยกระดับการเป็นองค์กรที่มีคุณธรรม
- ข้อเสนอต่อการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมของศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
 - เนื่องจากองค์กรในพื้นที่ส่วนใหญ่ยังไม่มีความเข้าใจเรื่องสมัชชาคุณธรรม เสนอให้มีการทำงานเชื่อมประสานกับองค์กรหลักในพื้นที่ในระดับหนึ่งก่อนที่จะมีการบันทึกข้อตกลง ทั้งนี้หากองค์กรต่างๆ สนใจทำงานประเด็นนี้ก็จะมาร่วมขับเคลื่อนเอง
 - เห็นด้วยที่ศูนย์คุณธรรมมาทำงานส่งเสริมคุณธรรม ควรมีการลงพื้นที่เพื่อขับเคลื่อนงานและดำเนินกิจกรรมโดยต่อยอดจากงานในพื้นที่เป็นการร่วมขับเคลื่อนงานไปพร้อมกัน ทั้งนี้อาจมีบทบาทเป็นกลไกประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน เนื่องจากในพื้นที่มีต้นแบบคนทำดี มีองค์ความรู้ และมีการขับเคลื่อนอยู่แล้ว ถือเป็นการส่งเสริมให้คนในพื้นที่ทำงานให้เกิดความต่อเนื่อง

- การพูดเรื่องคุณธรรมในพื้นที่ภาคใต้ต้องเชื่อมโยงกับหลักศาสนา หากศูนย์คุณธรรมจะทำให้เกิดพลังคุณธรรมต้องทำงานส่งเสริมในกลุ่มโต๊ะครู ผู้นำศาสนา เป็นต้น โดยการเสริมเทคนิควิธีในการทำงานส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นรูปธรรม
- ศูนย์คุณธรรมควรมาทำงานส่งเสริมคุณธรรม โดยมีกลุ่มเป้าหมายที่ระดับชุมชนและครอบครัว ทั้งนี้การทำงานขับเคลื่อนคุณธรรมต้องมีเป้าหมายร่วมกัน จึงจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมายร่วมกันก่อน โดยหน่วยงานพื้นที่มีความพร้อมและยินดีให้ความร่วมมือ
- ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม
 - สภาพสังคมภาคใต้ปัจจุบันมีสิ่งยั่วยุที่ทำให้คุณธรรมเสื่อม เช่น ปัญหายาเสพติดซึ่งส่งผลต่อปัญหาครอบครัว เด็กและเยาวชนไม่มีต้นแบบที่ดี มีสภาพแวดล้อมในครอบครัวที่ย่ำแย่ ส่งผลให้ไม่เชื่อฟังผู้นำชุมชนและผู้นำศาสนา ต้องเร่งแก้ปัญหาให้ถูกจุด

นายสิน ลีอ้วน กล่าวสรุปและปิดการประชุม

การบ่มเพาะคุณธรรมเดิมเริ่มต้นที่ครอบครัว ชุมชนและสถานศึกษา เห็นว่าหากใช้องค์กรเป็นฐานในการบ่มเพาะคุณธรรมจะเป็นเรื่องดี ในส่วนของการส่งเสริมคุณธรรมในระดับหน่วยงานนั้น เน้นการส่งเสริมคุณธรรมทั้งภายในองค์กร คือเจ้าหน้าที่ ส่งเสริมคุณธรรมแก่องค์กรในเครือข่าย พร้อมกับส่งเสริมแก่หน่วยงานภายนอกด้วย โจทย์ร่วมของทุกหน่วยงาน ถึงแม้จะมีวิธีต่างกันแต่พบว่าเป้าหมายเดียวกันคือสร้างสังคมสันติสุข ทำอย่างไรให้คนภาคใต้ตอนล่างร่วมผนึกกำลังถอดรหัสค้นหา ส่งเสริม พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และขับเคลื่อนคุณธรรมไปพร้อมกันเพื่อเติมเต็มสิ่งดีๆ ที่เคยมีอยู่ท่ามกลางหกล้มไป

ในพื้นที่มีองค์กรที่ทำงานขับเคลื่อนอยู่แล้ว เห็นว่าในระดับภาคควรมีกลไกในการประสานที่ไม่ลดทอนการทำงานของหน่วยงานใดๆ ให้นำสู่การปฏิบัติที่เห็นผล ในส่วนของศูนย์คุณธรรม เป็นองค์กรที่สามารถสนับสนุนองค์ความรู้ให้แก่หน่วยงานต่างๆ ได้ ทว่าในส่วนของงบประมาณนั้นองค์กรมีงบประมาณน้อยจึงเป็นข้อจำกัดตรงนี้ และในฐานะที่เป็นผู้ช่วยเหลือวิชาการ ในคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ จะนำผลการประชุมในครั้งนี้ไปประมวลเพื่อเสนอให้คณะกรรมการรับทราบต่อไป สิ่งสำคัญคือการทำงานขับเคลื่อนคุณธรรมต้องได้รับการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ต้องเปิดเวทีรับฟังความเห็นของหน่วยงานในระดับพื้นที่ ศูนย์คุณธรรมขอเป็นหน่วยงานในการเสริมพลังทางนโยบาย และสิ่งที่เป็นข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมในวันนี้จะขอจัดทำเป็นเอกสารนำเข้าในงานสมัชชาคุณธรรมภาคใต้ ขอความร่วมมือจากทุกหน่วยงานในการสานต่องานหลังสมัชชาคุณธรรมภาคใต้ และอยากให้หน่วยงานในพื้นที่ใช้ศูนย์คุณธรรมเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม

นางสาวจิระวรรณ บรรเทาทุกข์
ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
ผู้สรุปประเด็นการประชุม

ภาคผนวก

รายชื่อภาคีสมาชิกคุณธรรมภาคใต้
“รวมพลังประชารัฐ ขับเคลื่อนสังคมคุณธรรม”

๑. กระทรวงวัฒนธรรม
๒. ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)
๓. สถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา
๔. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
๕. ภาคีสมาชิกคุณธรรมแห่งชาติ ๗๘ องค์กร
๖. สำนักงานจังหวัดปัตตานี
๗. สำนักงานจังหวัดยะลา
๘. สำนักงานจังหวัดนราธิวาส
๙. สำนักงานจังหวัดสงขลา
๑๐. สำนักงานจังหวัดสตูล
๑๑. สำนักงานจังหวัดพัทลุง
๑๒. สำนักงานจังหวัดตรัง
๑๓. วัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี
๑๔. วัฒนธรรมจังหวัดยะลา
๑๕. วัฒนธรรมจังหวัดนราธิวาส
๑๖. วัฒนธรรมจังหวัดสงขลา
๑๗. วัฒนธรรมจังหวัดสตูล
๑๘. วัฒนธรรมพัทลุง
๑๙. วัฒนธรรมจังหวัดตรัง
๒๐. พุทธสมาคมจังหวัดปัตตานี
๒๑. สภาวัฒนธรรมจังหวัดปัตตานี
๒๒. สำนักงานประชาสัมพันธ์ เขต ๖ จังหวัดสงขลา
๒๓. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดปัตตานี
๒๔. สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดปัตตานี
๒๕. สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี
๒๖. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดปัตตานี
๒๗. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปัตตานี
๒๘. ชุมชนศรัทธา “กำปง ตักวา”
๒๙. กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ภาค ๔ ส่วนหน้า
๓๐. ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
๓๑. สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดปัตตานี
๓๒. สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดปัตตานี
๓๓. สมาคมคริสตชน จังหวัดปัตตานี

